

שלום רב,

הנדון: תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התש"ע-2010 – טיוטה להתייחסות

מצורפת טיוטת התקנות שבנדון, הערות והתייחסויות לטיוטה זו תתקבלנה בברכה עד לתאריך 30.9.2010.

• בכתובת: אגף הפיקוח על העבודה – משרד ראשי, בנק ישראל 5, ת.ד. 3166 ירושלים 91036
(לציין – עבור גב' יפית אוסטר אוחנה)

• בפקס: 02-6662973 (לציין – עבור גב' יפית אוסטר אוחנה)

• בדוא"ל: Pikuah.avoda.manage@moital.gov.il

נא הקפידו לציין בנדון: **תקנות תכנית לניהול בטיחות-התייחסות**

ציינו שם, טלפון ודוא"ל, על מנת שנוכל לחזור אליכם במידת הצורך לקבלת הבהרות.

1. תקנות אלה הן מתוקף סעיפים 8 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.
2. חשיבותן של תקנות אלה בכך שהן מהוות את התשתית במקומות העבודה, להפחתת הסיכונים ולקיום דרישות הבטיחות, וזאת באופן שיטתי ועל פי תכנית **מנוהלת** באחריותו של המחזיק.
3. הרעיון המסדר של תקנות תכנית לניהול הבטיחות:
 - א. מטרת תקנות אלה לקבוע קיומה של **תכנית שיטתית פרואקטיבית** במקום העבודה, לצמצום הסיכונים ולמילוי אחר דרישות החקיקה בנושאי בטיחות גיהות ובריאות תעסוקתית.
 - ב. נקבעו למחזיק במקום העבודה **חובות ברורות** הכוללות: הצהרה על מדיניות הבטיחות, אישור התכנית בחתימתו, מינוי אחראים, קביעת לוח זמנים ליישומה של התכנית וביצוע בקרה על יישומה. המחזיק נדרש להחליט לגבי הקצאת משאבים שהוא מקצה ליישומה של התכנית אולם יודגש כי אין התקנות מכתיבות את היקף ההקצאה אם בכלל.
 - ג. ליבן של התקנות הוא **תהליך ניהול הסיכונים** אשר צריך להתבצע במקום העבודה בצורה מקצועית, שיטתית ורציפה. תהליך ניהול הסיכונים ניוון מניתוח של משימות ותהליכים, וכן מפעולות יזומות של איתור מפגעים, סקרי סיכונים, ניטורים סביבתיים, ניהול שינויים, ממצאי ביקורות ומבדקים, הפקת לקחים. תוצריו של תהליך ניהול הסיכונים הם בראש וראשונה הפחתת הסיכונים בתהליכים, במשימות ובסביבת העבודה, ובנוסף - תכנית הדרכות, תכנית בדיקות רפואיות, תכנית בדיקות בטיחות לציוד וחומרים.
 - ד. כתיבת תכנית לניהול הבטיחות כרוכה בידע **מקצועי מעמיק**. לכך נחוצה הכשרה.
 - ה. ניתנה בתקנות הדעת לשמירת **כשירותם של בעלי התפקידים** בתחום הבטיחות.
 - ו. התקנות קובעות תכנית בעלת **פורמט אחיד ומובנה** על פי פרקים. מקום העבודה נדרש להתייחסות לכל אחד מהפרקים. במידה ופרק מסויים אינו רלוונטי למקום עבודה מסויים, עליו לציין זאת במפורש.

4. אנו מבקשים לקרוא לתקנות – **תכנית לניהול הבטיחות**, במקום **תכנית בטיחות** ככתוב בסעיף 8ד' בחוק

ונסביר:

סעיף 8ד' נוסח במתכונתו בשנת 1982 (לפני 28 שנים) ומאז עולם הבטיחות צעד קדימה באופן ניכר ונוספו מושגים שלא היו בזמנו. בזמנו דובר על "בטיחות" כמושג כולל ומקיף. כיום (בדומה לתחומי חיים אחרים) התפתחותה של המומחיות והמקצועיות הולידה מונחים חדשים ומדויקים יותר והבחנה בין תתי התחומים המרכיבים את הבטיחות הכוללת. המושג "ניהול בטיחות" התפתח ביתר שאת מסוף שנות ה-90. מונח זה תפס חזקה וכיום הפך למונח המקובל בעולם המקצועי המתאר את כל אותן פעילויות שמעבידים והנהלות (מחזיקים) חייבים לקיים על מנת להבטיח את בריאותם ובטיחותם של עובדיהם.

הדגש אם כן בהצעת תקנות שלפנינו הוא על **ניהול הבטיחות** ולא על רק הסדרי הבטיחות במקום העבודה. בהתאם לדרישת החוק ובדומה לתקנות שאושרו בעבר אך תוקפן פג, הצעה זו של התקנות מפרטת את הפעולות הניהוליות והארגוניות הקשורות לניהול המשימות והתהליכים, ניהול סיכונים, ניהול הדרכות, ניהול בדיקות רפואיות, שליטה בציוד וחומרים וכיו"ב.

בברכה

יורם אלעזרי

מפקח עבודה ראשי